

Landskapet vårt er i endring

2023-03-13 10:24

Det er i dag mangel på den kompetansen som trengs innen areal- og landskapsplanlegging i mange av kommunene som vil være aktuelle for vindkraft og solcellefarmer, skriver representanter for Norske landskapsarkitekters forening.

I forrige uke behandlet formannskapet i Porsgrunn en viljeserklæring, og Skien bystyre har allerede vedtatt tilsvarende. Fylkestinget i Vestfold og Telemark har denne uka vedtatt å utrede havvindpark langs kysten. Disse sakene viser det høye fokuset jakten på fornybar energi vil ha i tiden framover. Energikommisjonens forslag om rask og økt utbygging av vindkraft og solcellefarmer vil utfordre våre hverdagslandskap. Er landets kommuner klare for ansvaret de gis?

Norge signerte Europarådets Landskapskonvensjon i 2004 og sa med det ja til å forvalte og planlegge landskapet som en felles ressurs for alle. Gjennom denne avtalen har Norge blant annet erkjent at «... landskapet er en viktig faktor for folks livskvalitet overalt». Europarådets landskapskonvensjon skal blant annet sikre at alle mennesker har anledning til å komme til orde når ulike tiltak kan ha direkte eller indirekte virkning på landskapene de verdsetter og knytter sin identitet til.

Medvirkning gir mindre motstand

Ett av forslagene til energikommisjonen er å legge til rette for en raskere prosess når områder skal velges ut og tiltak foreslås. Slik skal tiden kortes ned fra søknad er sendt til ferdige vindmøller er i drift og forsyner oss med strøm.

God og reell medvirkning med berørte innbyggere krever grundige prosesser som tar tid. Vi er bekymret for at en raskere planprosess i realiteten vil gå på bekostning av folks mulighet til medvirkning i saker som angår deres hverdagslandskap - nemlig der de ferdes hver dag. Hva betyr for eksempel nærvind der du bor?

Det blir ofte mye støy og motstand fordi prosessene i seg selv er dårlige. Energikommisjonens forslag gir ikke inntrykk av ønske om bedre medvirkning, men kun økt hastighet. Da kan vi fort oppleve det motsatte av ønsket resultat. Planmyndighetene på de ulike forvaltningsnivåene må legge ressurser og ikke minst kompetanse på bordet i disse prosessene. Vi er overbevist om at prosessene kan gå fortere - og gi innbyggerne reell medvirkning samtidig.

Det trengs kompetanse der avgjørelsene skal tas

De nye teknologiske løsningene og ønsket om en storstilt utbygging av fornybar energi vil gi oss nye energilandskap som vi skal leve med i våre nærområder i uoverskuelig framtid.

Olje- og energiministeren sier at kommunene selv skal

få bestemme hvor kraftanlegg skal bygges, samtidig som søknader skal behandles raskt. Ansvaret til kommunene blir med andre ord stort. Det er i dag mangel på den kompetansen som trengs innen areal- og landskapsplanlegging i mange av kommunene som vil være aktuelle for vindkraft og solcellefarmer. Vi forventer at regjeringen bidrar med midler slik at kommuner og fylkeskommuner som i dag har behov for å styrke sin kompetanse, får de ressursene som er nødvendige for å håndtere ansvaret på en forsvarlig måte.

Landskapet forholder seg ikke til kommunegrenser

Samtidig vet vi at store installasjoner innen vindkraft- og solcelleanlegg har konsekvenser langt utover den enkelte kommune og fylkeskommune. Kraftanleggene kan ha konsekvenser for hele regioner, og til sist hele nasjonens landskap. Foreslåtte endringer i energiloven og plan- og bygningsloven om å utrede og vedta vindkraftanlegg gjennom områdeplaner i kommunene er derfor altfor snevert og en oppskrift på bit-for-bit- nedbygging av natur- og landskapsverdier. Slike inngrep må vurderes i regionale planer for å sikre at store områder sees i sammenheng, og at nasjonale og europeiske føringer for landskapsforvaltning ses på tvers av kommuner og fylker.

Vi mener Norge kan lykkes med å utvikle et bærekraftig energilandskap, hvis vi gjør det på riktig måte. Da må vi ta hensyn til kvalitetene i hverdagslandskapet som vi alle knytter vår identitet til.

Image info:

Energilandskapet kommer nærmere oss

Optional[© Telemarksavisa Pluss]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.